

برنجی سنه

شمسبلك هر فشمبه نشر اولور

نومرو : ۱۱

صاحب امتیازی :
شهبندر زاده قلبه
احمد علمي

اداره و تحریر محلی :

جفال اوغلی جاده سنده دائرة مخصوصه در .
مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .

نسخه سی هر پرده

۲۰ یاره در .

۲۳ جمادی الآخر ۳۲۸

وَلَا تَجْعَلُوا دِينَكُمْ تِلْكَ الْأَمْثِلَ : التَّحْقِيقُ لَا تَرْفَعُوا أَعْيُنَكُمْ

شرائط اشتراك :
سنه لکی ۳۰ ، التی آیلنی
۲۰ غروش

ممالك اجنیه ایچون :

سنه لکی ۱۰ التی آیلنی ۶ فراتقدر . اعلانات
ایچون اداره دأوری محمد ذهنی بکه مراجعت ایتلیدر .

۲۹ حزران افرنجی

۱۹۱۰

۱۷ حزران ۱۳۲۶

برای بوزله «اکک ویرمه نك جائز اولوب اولمادیغی»
صوردی، اسکی باشلاردن . شیمدیکی افندیلردن بریسی
طرفدن ویریلان جوابی تخمین بیوره بیایمیسکز ؟
ظن ایتیمز . امر دیوردی که : محبوس اولمایانلره
اکک ویرمه نك، خونه مرقومه حبسه دکلک اکک
ویرمیسکز !

بوش ضابط تمام محتاج وبارده سز ایدی . حالله لریله
اوصیرالده مخبرده ایدمیسورلردی . فزانده دیانتمک
صدقه ایله یکمکده ممکن دکلدی . دیک که اولسون
حریف بویجارلری آجلقدن اولمک ایله برلقمه اکک
یه بیامک ایچون دنیا نك هیچ بر نده . مثلی اولمایان
فزان زندانلر نده اقامت آره سنده تحیر ایدیوردی .
باشا حضر تلی ۱

الاهدن اوتانمدهن ، وجدانندن تحاشی ایتمه دن
بویله برامری ویره یان بر آدمه ، بو آدمک امشاله
کیسه ملتدن معاشلر باغلاقی ، عدل واحسانمیدر ؟
ماضی بی اونودانلر اولایلیر ، باخصوص بو کونکی
سعادت شخصیله ماتی ده مسعود واستقبال وطنی
امین صانانلر ، باخصوص ماضیده محنت چکمه نلر ،
باخصوص شو مقدس مشروطیه ، بر میراث بی قیمت
کبی زحمتسزجه نائل اولانلر . لیکن ملتک سمادتی
ایچون دهانجه مجاهداته احتیاج بولدیدیقی تفکر وسعادت
شخصیه یله احوال عمومی بی قایسه ایدوبده برلقمه بی
بیله راحت وجدانله یوتامایانلر ، شهدای مجاهدی ،
زوالی مجاهوللری اونودامایانلر . ماضی بی ایدیا اونودامازلر
همده ماضی بی اونوتالی می ز ؟ ظن ایتیمز . سلامت
حالیله من . سعادت مستقبلمن ایچون ماضی بی اونوتاماق
لازمدر . ماضی بی اونوتامق سیئه سی دکل درکه حالده
بیله ماضی بی آکدیران بعض احوالک وجودیه سبب

مقدمه

— ۱ —

ایکینجی مذهب «قدم اولده معرفت نفس ایله
بعده مشاهده حق» یعنی «آردن مؤثره انتقال»
اصولدر . بومذهبک مجتهدی «امام غزالی» اولوب
اکثر متوفین و احباب طریقی بونی اختیار ایتشلردر .
بواضاحتدن آکلاشیله جفته کوره برنجی مذهب
«ما فوق الطبیعه» و «افکار بدیهیه» بی اله آلیور .
بوکا فلسفه غریبه ده :

ایکینجی مذهب آیه «احوال روحی» و «تجربه
(méthode métaphysique) نامی ویریه بیایر .

اولویورده باشده ذات عالی سمیتوریکیز اولارق
جمله می دلخون ایدیور ؟

شپندر زاده
احمد حلینی

اجال سیاسی

بویقوتاز نه وقت قالمار ؟

«سوددن آغزی یانان، یوغوردی او فزده یو»
دیشلر . اوروپا سیاستدن ، یارم عصردر ، اوقدر
حبله و خدعه یه هدف اولدو که ارتق قبل الوقوع بر
شیت ایتانه میورز . صدر اعظم حق باشا حضر تلیرنک
مجلس مبعوثانک یوم انسدادنده اعطا ایتکاری
ایضاحنک صمیمیتده شه میز یوقدر ؛ لیکن بز حالا
دول معظمه نك مواعیدینه و صفوت نامه ایله «
اعتماد ایدمیسورز .
کرید مشناسی حقتده شوووک کز نلرده اوقدر
سوز سولندی کروح مشله بوسوز بیفتندن تجرید
ایدلکجه انسانک نه دوشونه چکنی شاشیرماماسی
قابل اولیور .

دول اربمه نك، الحاقه قطی آراخی اولمایه چقلری
حقتده کی بیسانلری ، کریده یته عسکر چیقارمق
خصوصنده کی تصورلری ، شه یوق که عثمانلی سیاسی
ایچون بر موفقیته یلر . لیکن موفقیته بودرجه دهه قالیبره
بحسب التحلیل ، موفقیته یلرک دیک اولور .
کرید مشناسی بر صورت نه ایله ده حل ایدیلر .
اولجه انکلتزه زمان حاکم حول ایتدیکی درمیان
ایتمش ایکن مؤخر آ بو فکرندن واز یکمیشدر . دول
اربه ، المانیا و اوستریانکده انضمام رای وموافقیته

وتبع «جهتی اله آلیور . بوکاده :

(Psychologique . m . نامی ویریلر .)

برنجی اصول جاذبه دار وسرعتلدر . معرفتی
تحصیل ایچون ایکینجی اصولدن ده قولایدر . لیکن
ایکینجی اصول قدر متین ومفید دکلدر . باخصوص که
طار حوصله لی آدملری ملامته وجذبه سوق ایدر ،
هر وقت نزاهت اخلاقیه بی تکفل ایدمیز .
برنجی اصول ایله تدقیق احوال نفسیه ، تحقیق
مراتب و نیازات ، دخی زوردر . بالخاصه ایشک ایچنه
برازده خیالات قاریشیرسه .

معرفت نفس ایله ایشسه باشلایانلر «من عرف
نفسه فقد عرف ربه» کلامی اساس اتخا ایتشلردر .
اولا نفس انسانی بی و صوکره انسانی محیط اولان اشیا
واکوانی وبعده معادکل اولان جناب منانی بیله که
جالیشیورلر . اولره کوره حقیقت ذاتیه دائره ادراک
خارجنده اولوب حقیقت صفاتیه ایسه «انا عند ظن
عبدی» مؤداسیله باشلامقده وسیر ومشاهده ، تنویر
ادراک ایله مرتبه کالی بولمقدردر .

کرید مسئله سی حل ایتکه قرار ویرمیشدر . ایشته
اصل مشکلات ، مبارزه نك چنین طرفلری بوندن
صوکره باشلایه جقدر .
مشله ناصل حل ایدیلر چک ؟

ایشته بر سؤالک جوابنه کرک افکار عمومی
عثمانیه و کرک افکار عمومی اسلامیه حرارتی برتهالکله
انتظار ایلیر . کریدی تکرار بر ولایت عادیه عثمانیه
درجه سه کتیرمک فکری بزده بولونماز ، لیکن کریدک
مختاریت اداره سی نه قدر واسع اولورسه اولسون ،
بر عثمانلی مملکتی اولمقدن قورتولمایه جتی ایچون ،
اداره ملکیه وسیاسیه نك عثمانلی حکومتی نظارتی
آلتنده بولونماسی ضروریدر .

دیک که دول اربمه ، آلمانیا و اوستریانک انضمام
رای ایله مختاریت خصوصنی تقرر ایتدیردکن سکره
بونک اجراسنی وکریده اسایش وانتظامک تقریری ،
اطمنک صاحب ، شروی اولان حکومت عثمانیه به حواله
ایتدیلر . بر طرفدن حقوق پادشاهی نك محفوظلیقی
ادعای ، دیگر طرفدن عثمانلی حکومتی کریده قارشی
بربابانجی ، بر سیرجی وضعیته براقی ، قولای قولای
هضم ایدیلر . به چک تضاد لردندر .

ایشته حکومتیز ، بو خصوصلری اله ایتکه
جالیشایلدر . کرید مشناسی بوسورتله حل ایدلکجه
موفقیته سیاسیله مزه حکم ایتک ، کندی کندمزی
الدائم دیکدر .

بویقوتاز بانی برنجی کورتمکه باشلامیشدر . یونانلیر ،
صاتون آلدقلری ازانلار واسطه سیله «بویقوتازه
ارتق لزیم قالمادیغنی ، بویقوتازه فرانسه افکار
عمومییه سی بیله راضی اولمادیغنی ، بر طاقم اجنبی
تجارخانه لک تعطیل تأدیات ایدمچکاری ، وبوکامنانل

قدم اولده مشاهده ربوبیت طرفدارانی ایسه
«هو الاول والاخر والظاهر والباطن» امرندکی
فکر بدیهی بی اساس اتخا ایدیورلر . عارفین شاذلیه دن
بریه واقع اولان محبت مزده شو صورتله اداره کلام
ایتمشدی :

باقیکز ، کونش طوغش ، عالی نور قابلا مشن ،
هرشی منور اولمش . بنور سایه سنده الوان و اشکالی
کور یورز . ایدی نور بو موجودیتی انباندن مستقی
قالاجق مسورتده بدیهی وبو انوان اشکالک رؤیتنه
بالکیز اونک موجودیتی سبب ایکن نوری مشکوک
برشی فرض ایدوبده اونک موجودیتی الوان و اشکال
ایله اثباته قالدشمق بیهوده کلقدر . بی معنجدالیرله
ذوق ومعرفندن نفسی محروم ایتک ونعمت موجوده
وحاضرمدن حقیر عاتلرله استفاده ایتمک دیمکدر .
عارف شاذلی نك بوسوزلری محروم حقیقت دکلده
بردستور قلی اولایلیمه سی ایچون متفکرده «ایمان» ک
«رب وتدقیقه» غلبه ایتش اولماسی شرطدر .
شوالده ایسه مشله فن وتدقیق ساحه سیندن ایمان
دائره سته انتقال ایدر .

شیر اشاعه ایدوب: طور بیورلر .
 بوتلاشیر بیله عثمانلی ملنك جان الاجق نقطه یی
 بولدیقه دلیل قطعیدر . بز بوقوتازی یونانیلرک حدیثی
 بیلدیرمك . سیاست اولدینی کی اقتصاداً دخی بزه
 مربوط و محتاج اولدقاری آنکلائی ایچون بایبورز .
 بوحقیقی یونانیلرک [واوروبایلرک] آكلادقاری
 کون کرید مسئله سی قطعیاً حل ایدیه جکندن بوقوتازی
 دخی قالقار . لیکن ینه قوری وعدله بزه بوقوتازی
 قالدیرتمی اید ایدن وادسه ، هرکیم اولورسه واسون ،
 تمامیه آلدانیور .

بوقوتازی ملنك-سوق و جدانیسیله یایلامش شروع
 ومدنی بر اصول جدالدر . بونك احداثه سبب اولان
 احوال اورطه دن قالمایچه ، بوقوتازی دخی قالقماز .
 « کرید مسئله سی تورکیا ایله یونان آره سنده دکل تورکیا
 ایله دول معظمه آره سنده تکیون ایتمش بر مسئله در . »
 دیه اورته یه سوربان سفسطه لقمه سی یوده جق بر عثمانلی
 تصور ایدیه میز . کرید مسئله سی یونان انتزیه سندن
 باشقه برشی دکلدر . اورطه ده اوینانان اوپون . یونان
 عنصرینک تورکلر ضررینه اولارق براز ده ایر واهیت
 قازانما سندن « عبارتدر .

اگر موفقیات نمیه مزده متانت ملیه دن باشقه بر عامل
 مؤثر کوریلورسه ، خطا ایدیلور . کرید مسئله سی
 ملت خل ایتمک ایددار ایدیه ، ملت حل ایدیه جکدر .
 اوروبا حکوماتی بوقوتازی یوزندن یونانیلری ضرر دیدیه
 اولمقدن قورتارمق ایستدورلرسه ، مسئله یی سربما
 و منافع مقدسزه موافق اولارق حل ایتمه لدرلر .
 بو مخصوصه - حکومتی تضیقدن برشی حاصل
 اولمایه جققی دول معظمه بیللمه لدرلر . حکومت عثمانیه
 بوقوتازی رفی ایچون ملت آوزرنده جبر تضیق
 اجرا ایدیه میز ، اگر رضای ملت خارجنده بوقوتازی

قون جدیدیه ده کی اضلالو بو فکرنک علیهنده در مسئله یی
 براز ده تحلیل ایدرسمه ک شوشنکله کیر : اوصاف
 و نمونه وقوف پیدا ایتمه دن برشی ، ذاتی اعتباریه
 بیلیمک بکمن می در ؟ « قون جدیدیه کوزه ماهیت
 حادانات ، ذات اشیا بزه دائماً بجهول قالب حواسه یی
 وادرا کزی اشغال ایدن حادانده کی تحولات ، یعنی
 نفوت و صفادر .

مؤژدن اثره انتقال طرفدارانی ، تحولات
 نفوت و صفات دیدیکمز شیر ماعت اشیا دن باشقه بر
 شش دکلدر . دیورر بورا سی ، مثلاً اخیراً قلدیه دخی انکار
 ایچور . و انکار یالکن « شویه » مسئله لکندن اولان
 « روستایون » مسئله کنه غاندقالیو وسه ده ماذمک
 « عین و لاحدی » ایکی حلقه ایله تلقی ایتمک مجبوریتده بزه
 البته قولایلقه قابل تدقیق و تحلیل اولان جهت یی فیدأ
 معرفت انخاژ ایتمک اولادر .

بوراده بر ملاحظه دها سرمد ایدیه جکمز . فهم
 نومرفت ایچون انسانده ادراک و وجدانندن باشقا
 آلت یوق . شش و حالده ایسه اول امرده بو آلتلرک
 قیمت و حقیقیتی تقدیره جالیشمق لازمدر .

رفعه قالیشرسه ، ملنك حریت مشروعته تجاوز
 ایتمش عد اولونور . بویه بر حرکت بر حکومت
 مشروطه جسارت ایدیمز .
 مسئله حل اولونجه یه قدر بزماسلمانلر بوقوتازی
 دوام ایدیه جکمز و هرکون توسیع و تقویه سته جالیشه جفمز .

داخلیه نظارتندن

بر نیاز

اون سنه قدم ، کرید جنو اولرینک شرندن ازمیره
 اختار هجرت ایدن کریدایلرک بر قسمی اسکان ایدمک
 اوزره افریقای عثمانیه کائن « عین الشهات » ،
 « سوسه » و « درنه » یه سوق ایدلمشردی . بونلردن
 درنه یه سوق اولنان قرق عائله نک محل مذکورده قریب
 « کرسه » جهتلرنده اسکانی ققرر ایتمش و بنگازی
 قوماندانی فریق طاهر باشانک تحت ریاستده بر
 قومیسون تشکیل ایدیه رک ادوات و لوازم انشاییه
 قارشولفی تدارک و اعانه ترتیبندن آریجه اون سکز
 بیک غروشه محل مذکورده اساله اونونه جق صو
 ایچون افزا اولونمش ایدی . مهاجرین مذکورده دن
 وارد اولان نظامنامه ده : کیفیت اسکانک حاله معطل
 قالدینی و یکن سنه محاسن معیوانه اولان مراجعتلرینک
 دخی عمره و یرمیدیکی والیوم محکوم سقالت و اقراض
 قالدقاری . « یازیلیور .

مادر وطنک اغوش مروتنه انجا ایدن زوالی
 مهاجرلرک ؛ امکان ترنهلری وار ایکن ، ینه سقیل
 بر اقلیمالریته وجداناً رضا داده اولامه جکیزی
 بیلدیکمز دن اراق بو هجر زده لرک ضجرت و محنتلرینه
 حکومتلرک چاره ساز اولماست همت اندایتیروانه
 کزی نیاز ایددرز .

بوعتبارله مباحث اساسیه مزه « احوال نفسیه »
 و یاخود « علم احوال الروح Psychologie » دن باشلاماز
 لازم کلیردی . لیکن بز ، علم کائنات Cosmologie ،
 دن باشلامی ده موافق بولویورز بو ترتیب ، قارب
 مباحث عمومیه حقدنه بر فکر ویره بیله جکندن الک
 مهم و مشکل بحثلری ، احوال نفسیه ایله معرفه الله
 بحثلری سهولته تلقی ایچون اذهانی احضار ایتمش
 اولاجقدر .

برنجی کتاب

قون جدیده اعتباریه

عالم

بو هیئت اکوانه باقلدقده بوتون موجودیتلک
 اوج شکل اساسی ایله منجلی اولدینی کوریلر : ماده ،
 قوه ، روح .

اشکال والوان نامتناهی در ، لیکن مایه ، سرماییه
 بواج صورته راجع قالیور . نتیجه تحلیلده ایسه ،
 دیگر بر اصل مرتب و محسوسه ارجاعی قابل اولمایان
 اوج رکن اصلی « قدرت energie » ، « مکان

بنغازی و طرابلس سواحلنده سونوکر صیدیه
 مشغول اولان یونانیلر دورت قسم اعتباریه اجرت
 صیدیه و یریبور : ۳۲ و ۱۰ و ۶ عثمانلی لیراسی
 بو تقسیم دور استبداده مأمورین عملیه ماکل
 تدارکی مقصیده اجرا ایدلمشدی ؛ زیرا برنجی صنفه
 داخل اولان بر قایق صاحبی ، مأمورین عانده سنه
 اوج بش لیرا ویره رک اوجنجی و دورنجی صنفدن
 اجرت و یریردی . حالاً بوقسیمک تمبدلی و معامله
 متفرعه سنک منتظم بر خاله افرانغی لازمدر ؛ اعتقاد
 نده بز . حکومتدن اصلاً رخصت المادینی حاله
 سونوکر صیدیه مشغول یک چوق یونان کیلری
 افریقا سواحل مزده بولوندینی بیلدیریلور . بونک
 منعی حکومتک وظیفه پرورلکندن بکهرز .

عالم اسلام

نقد

مهم برخطوه ترقی

دهلی و جوازی اسلام عالمسنک یکی بر جمیت
 تشکیل ایدکارینی « جولان » رفیقمن یازمش و جمیتک
 مقصیدینی مختصر آ بزه بیلدیرش ایدی . کراچی
 شهرندن الدیفمن بر مکتوبده هندیلری بوقیل جمیتلر
 تشکیله سوق ایدن اسباب یک کوزل تشریح ایدلمش
 اولدیفندن قارئلرمنه براز تفصیلات اعطاسنی قاندهلی
 بولدی . هند مسلمانلری انفلو سافسوتزه مخصوص
 اولان « سریع و عملی » اصولاری قبول ایتملر و بو
 سایده سرعتله اقطاف ثمرات ایتمکده بولونملردر .
 هندده تعاون و تقیم افکار ناقمه اصولاری اوزرینه
 مؤسس بر جوق جمعیات وار . هنده بات علمیسی ،

espace « و » زمان temps « در قواشونک نظری
 بودر . « سیر اولویه لودج » ، « وسائر » طبیعیون حد
 غایده « یالکنز قدرت وائین » ی بولویورلر .
 زمان و مکان [] برن موجودیت عقبه اولمغه
 حقیقت خارجیه صاحبی اولارق اورطه ده « ثیر و قدرت »
 قالیور . روح ایسه ، قدرنک برشکان محسوسی عد
 ایدلمکده در .

« هه قیل » و تلابیدی کی « فردیون Monisme »
 مسئله کنه سالک اولان متفکرلر ، قدرت وائیری دخی
 دیگر بر اصل نهائی به ارجاع ایدیه رک هر ایکسنه « مایه »
 اصلیه Substance « نامنی و بر دکلری بر اصل الاصولک
 ایکی نظاره ابتدایی نظریه باقیورلر . متفکرلری بو
 فکره سوق ایدن نه بر ظن عادی ونده ساده بر
 معادله منطقیه دکلدر .

قوانین طبیعیه نک انتظام و منتظماً فعالیتی ، طبقین
 [] بوراده کی مکان ، اشیا لک عدی حالده دخی موجود
 فرض ایدیلان مکان ، طاق اولوب تصائب حادانندن عبارت
 و طبیعیون نقطه نظریه اولان مکان دکلدر .

مابعدی وار